

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1993-1994 (*)

28 OCTOBRE 1993

PROPOSITION DE RESOLUTION

relative à la répression des délits fiscaux et financiers

(Déposée par M. Van Parys)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

A.1. Des mesures urgentes s'imposent, après les acquittements successifs prononcés pour des raisons de procédure, entre autres, par suite de prescription dans des affaires liées à des délits fiscaux et financiers.

A.2. Ce genre d'échec lié à la procédure ébranle la conviction que la justice est bien administrée et sape la confiance dans l'Etat de droit.

A.3. Les délits fiscaux et financiers causent un préjudice considérable à la collectivité.

A.4. Il faut éviter à tout prix tout attermoiement en ce qui concerne l'élaboration et la concrétisation des mesures visant à réprimer plus efficacement les délits fiscaux et financiers.

A.5. Pour justifier l'établissement de la prescription, la doctrine invoque généralement les trois raisons suivantes :

a) au bout d'un certain temps après les faits, l'opinion publique ne réclame plus la punition du délit;

(*) Troisième session de la 48e législature.

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1993-1994 (*)

28 OKTOBER 1993

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

met betrekking tot de bestrijding van fiscale en financiële misdrijven

(Ingediend door de heer Van Parys)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

A.1. Dringende maatregelen zijn noodzakelijk na de opeenvolgende vrijspraken inzake fiscale en financiële misdrijven op proceduregronden, onder meer ingevolge verjaring.

A.2. Dergelijke « procedurele » mislukkingen tasten het geloof in een correcte afhandeling op gerechtelijk niveau en daarmee ook het vertrouwen in de rechtsstaat aan.

A.3. De gemeenschap ondervindt aanzienlijk nadeel ingevolge fiscale en financiële misdrijven.

A.4. Elk getalm met betrekking tot de uitwerking en de concretisering van maatregelen voor een efficiëntere bestrijding van de fiscale en financiële misdrijven is uit den boze.

A.5. Voor de instelling van de verjaring worden in het algemeen drie grondslagen aangehaald in de rechtsleer :

a) na verloop van een zekere tijd vraagt de maatschappelijke opinie geen bestraffing meer;

(*) Derde zitting van de 48e zittingsperiode.

b) à mesure que le temps s'écoule, il devient de plus en plus difficile de prouver la culpabilité du délinquant;

c) pour l'auteur d'un délit qui n'a pas été poursuivi pendant une longue période, l'incertitude dans laquelle il a vécu, la crainte et le remords qu'il a éprouvés sont considérés en eux-mêmes comme un châtement suffisant.

A.6. En ce qui concerne les délits fiscaux et financiers, ces raisons de prescrire ne sont pas pertinentes et l'opinion publique demande en effet que ces délits soient sévèrement sanctionnés.

A.7. En raison de la complexité des dossiers, il faut suffisamment de temps pour pouvoir apporter la preuve du délit.

A.8. Le fait d'ignorer pendant une longue période s'ils seront poursuivis ou non, ne constitue pas un châtement pour les fraudeurs qui, n'ayant aucunement ressenti les affres de la crainte et du remords pendant tout ce temps, quittent la salle d'audience la tête haute après avoir été acquittés.

A.9. Le système de prescription de l'action publique doit être revu, et ce, certainement pour ce qui concerne les délits fiscaux et financiers.

PROPOSITION DE RESOLUTION

La Chambre des représentants demande au gouvernement :

B.1. En ce qui concerne la prescription :

B.1.1. de ne pas attendre la publication du rapport de la commission Franchimont pour prendre des initiatives, de sorte que des résultats législatifs puissent être engrangés pour la fin de l'année;

B.1.2. de prendre des mesures visant éventuellement à proroger et à suspendre les délais de prescription si une remise a été accordée à l'audience.

B.2. En ce qui concerne les moyens de répression des délits fiscaux et financiers :

B.2.1. de prévoir une formation spécifique pour les magistrats chargés de la recherche, de la poursuite et du jugement des délits fiscaux et financiers;

B.2.2. avant toute chose, de prévoir la possibilité légale d'engager des spécialistes en finance et en économie lors du recrutement de magistrats;

b) de bewijsvoering wordt problematischer naarmate de tijdsperiode die sinds het misdrijf verloopt langer is;

c) de dader die gedurende lange tijd niet wordt vervolgd, wordt door de op hem rustende onzekerheid, vrees en wroeging voldoende gestraft.

A.6. Met betrekking tot fiscale en financiële misdrijven, gelden deze grondslagen voor de verjaring niet en de maatschappelijke opinie vraagt inderdaad een ernstige bestraffing van zulke misdrijven.

A.7. De complexiteit van de dossiers vergt voldoende tijd om de bewijsvoering mogelijk te maken.

A.8. Het bestraffende effect van een lange tijdspanne bestaat niet ten opzichte van fraudeurs, daar zij geenszins getekend zijn door een lange tijd van vrees en wroeging en na vrijspraak met geheven hoofd de zittingszaal verlaten.

A.9. Het stelsel van de verjaring van de strafvordering moet worden herzien, zeker met betrekking tot fiscale en financiële misdrijven.

T. VAN PARYS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Om al die redenen vraagt de Kamer van volksvertegenwoordigers de regering de volgende maatregelen te nemen :

B.1. Met betrekking tot de verjaring :

B.1.1. het rapport van de commissie Franchimont niet af te wachten vooraleer terzake initiatieven te nemen, zodat er tegen eind dit jaar wetgevende resultaten geboekt worden;

B.1.2. maatregelen te nemen om de verjaringstermijnen eventueel te verlengen en te schorsen indien op de terechtzitting uitstel wordt verleend.

B.2. Met betrekking tot de middelen voor de bestrijding van de fiscale en financiële misdrijven :

B.2.1. te voorzien in een specifieke opleiding voor magistraten belast met de opsporing, vervolging en berechting van fiscale en financiële misdrijven;

B.2.2. bij voorrang de wettelijke mogelijkheid te creëren om bij de recrutering van magistraten financiële en economische specialisten aan te trekken;

B.2.3. étant donné que l'article 71 de la loi-programme fiscale du 28 décembre 1992, qui vise à mettre des agents de l'administration fiscale à la disposition du procureur du Roi ou de l'auditeur du travail, n'a toujours pas été exécuté, de mettre immédiatement ces agents à disposition et de les intégrer dans les corps de police existants, de manière à assurer la spécialisation et la capacité répressive nécessaires. Il faut mettre l'accent sur les agglomérations de police afin de constituer des équipes suffisantes;

B.2.4. d'examiner la possibilité d'associer les tribunaux de commerce à la répression des délits fiscaux et financiers, étant donné que les magistrats appartenant à ces tribunaux sont bien placés pour pénétrer les mécanismes économiques et financiers;

B.2.5. d'enjoindre aux chefs de corps d'intervenir immédiatement et sévèrement en cas de fautes professionnelles graves commises par les membres de l'ordre judiciaire — les erreurs de procédure imputables aux magistrats étant des fautes professionnelles graves — et de faire établir un rapport bimestriel sur l'évolution des affaires en cours afin d'éviter que l'on s'aperçoive trop tard du risque de prescription;

B.2.6. d'inviter le ministre de la Justice à épuiser sa compétence disciplinaire à l'égard des magistrats du ministère public, conformément à l'article 101 de la Constitution, ainsi que le droit de surveillance, que lui confère l'article 400 du Code judiciaire;

B.2.7. d'obliger les services de police à fournir des effectifs suffisants pour rechercher les délits fiscaux et financiers;

B.2.8. dans le futur arrêté royal portant création d'un service commun aux services de police généraux, régler la coordination entre les services de police en vue de la répression des délits fiscaux et financiers;

B.2.9. dans le cadre du même arrêté royal, élaborer les programmes de formation visant à procurer aux services de police les connaissances spécifiques nécessaires;

B.2.10. dans le cadre des projets annoncés et du programme pluriannuel pour la justice, prévoir en priorité l'informatisation des sections financières des parquets;

B.2.11. dans le cadre dudit programme pluriannuel, libérer des moyens afin de permettre aux tribunaux de désigner des experts compétents étant en mesure de remettre des rapports d'expertise de qualité dans un délai raisonnable;

B.2.12. réserver les moyens destinés à accroître la sécurité grâce à un meilleur fonctionnement des services de police et les affecter à ces services de police afin de leur permettre de lutter contre l'ingénierie fiscale;

B.2.13. insister auprès du Parlement pour qu'il adopte le projet de loi sur les écoutes téléphoniques

B.2.3. aangezien nog altijd geen uitvoering werd gegeven aan artikel 71 van de fiscale programmwet van 28 december 1992, met betrekking tot de terbeschikkingstelling van ambtenaren van de fiscale administratie aan de procureur des Konings of aan de arbeidsauditeur, zonder uitstel deze ambtenaren ter beschikking te stellen; deze ambtenaren in de gevormde politieteams te integreren teneinde de nodige deskundigheid en strafkracht te waarborgen. Nadruk op de politieagglomeraties is noodzakelijk om voldoende draagkrachtige teams te vormen;

B.2.4. de mogelijkheid te onderzoeken de rechtbanken van koophandel te betrekken bij de bestrijding van financiële en fiscale misdrijven, aangezien de betrokken magistraten goed geplaatst zijn om inzicht te hebben in het financieel en economisch verkeer;

B.2.5. de korpsoversten onmiddellijk en streng te doen optreden in geval van ernstige beroepsfouten van de leden van de rechterlijke orde, aangezien procedurefouten die aan magistraten kunnen aangerekend worden, ernstige beroepsfouten zijn; om te vermijden dat het risico op verjaring laattijdig wordt onderkend, ten behoeve van de procureur des Konings tweemaandelijks een evaluatierapport te laten opstellen, waarbij de stand van zaken wordt geanalyseerd;

B.2.6. de minister van Justitie opdracht te geven zijn tuchtrechtelijke bevoegdheid op de magistraten van het openbaar ministerie, ingevolge artikel 101 van de Grondwet, en het recht van toezicht, ingevolge artikel 400 van het Gerechtelijk Wetboek, uit te putten;

B.2.7. de politiediensten te verplichten voldoende mensen ter beschikking te stellen voor de opsporing van fiscale en financiële misdrijven;

B.2.8. in het geplande koninklijk besluit houden de oprichting van een gemeenschappelijke dienst van de algemene politiediensten, de coördinatie tussen de politiediensten te regelen bij de bestrijding van de fiscale en financiële misdrijven;

B.2.9. in datzelfde koninklijk besluit de vormingsprogramma's uit te werken, om de politiediensten de noodzakelijke gespecialiseerde kennis bij te brengen;

B.2.10. in het kader van de aangekondigde projecten, van het meerjarenprogramma voor justitie, vooraf in de informatisering van de financiële secties van de parketten te voorzien;

B.2.11. in het raam van hetzelfde meerjarenprogramma middelen vrij te maken om de rechtbanken toe te laten bekwame experten aan te stellen, die in staat zijn binnen een redelijke termijn degelijke deskundige verslagen af te leveren;

B.2.12. de middelen die ertoe strekken een grotere veiligheid te waarborgen via een betere werking van de politiediensten, te reserveren en aan te wenden om politiediensten in staat te stellen op te tornen tegen de fiscale spitstechnologie;

B.2.13. bij het Parlement aan te dringen het wetsontwerp op het afluisteren van telefoongesprekken

avant tout autre projet ou proposition relatif à la politique en matière de justice et de sécurité.

6 octobre 1993.

goed te keuren vóór elk ander ontwerp of voorstel inzake het justitieel en veiligheidsbeleid.

6 oktober 1993.

T. VAN PARYS
S. DE CLERCK
P. DESMET
R. LANDUYT
T. MERCKX-VAN GOEY
G. SWENNEN
J. VANDE LANOTTE
J. VANDEURZEN